
EUROPA-PARLAMENTET

Mødedokumenter

1978 - 1979

17. maj 1978

DOKUMENT 103/78

Betænkning

udarbejdet for retsudvalget

over forslaget fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber til Rådet
(dok. 116/76) til et syvende direktiv om koncernregnskaber i henhold til
EØF-traktatens artikel 54, stk. 3, litra g)

Ordfører: Hermann SCHWÖRER

Med skrivelse af 17. maj 1976 anmodede Rådet for De europæiske Fællesskaber i overensstemmelse med artikel 54 i EØF-traktaten Europa-Parlamentet om en udtalelse om forslaget fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber til Rådet til et syvende direktiv om koncernregnskaber i henhold til EØF-traktatens artikel 54, stk. 3, litra g).

Den 25. maj 1976 henviste formanden for Europa-Parlamentet dette forslag til retsudvalget som korresponderende udvalg og til økonomi- og valutaudvalget som medvirkende rådgivende udvalg.

Den 22. juni 1976 valgte retsudvalget Schwörer til ordfører.

Retsudvalget behandlede udkastet til betænkning på sine møder den 20. juni, 26. september og 17. oktober 1977 samt den 27. februar, 17. og 18. april 1978. På sidstnævnte møde vedtog retsudvalget enstemmigt forslaget til beslutning samt begrundelsen.

Til stede var: Sir Derek Walker-Smith, formand; Riz, næstformand; Geurtsen, næstformand; Schwörer, ordfører; Alber, lord Ardwick, Bangemann, Bouquerel, Brugha, De Keersmaecker, Fletcher-Cooke, Leonilde Iotti, Jahn (som stedfortræder for Scelba), Krieg, Luster, Masullo, Rivierez, Senter, Shaw, Sieglerschmidt, Vera Squarcialupi.

Udtalelsen fra økonomi- og valutaudvalget er vedføjet denne betænkning.

I N D H O L D

A. FORSLAG TIL BESLUTNING	5
B. BEGRUNDELSE	17
I. Indledning	17
II. Bestemmelserne i direktivet om koncernregnskaber	18
III. Analyse af bestemmelserne i direktivet	25
a) Definition af og kriterier for forpligtelsen til at udarbejde et koncernregnskab	25
b) Direktivets anvendelsesområde	27
c) Koncernregnskabet struktur og indhold	28
d) Almindelige principper for opstilling af koncern- regnskabet	30
e) Almindelige principper for værdiansættelsen i opstillingen af koncernregnskabet	31
f) Undtagelser	32
IV. Konklusion	36
Udtalelse fra økonomi- og valutaudvalget	37

A.

Retsudvalget forelægger nedenstående forslag til beslutning - begrundet i det følgende - for Europa-Parlamentet:

FORSLAG TIL BESLUTNING

med udtalelse fra Europa-Parlamentet om forslaget fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber til Rådet til et syvende direktiv om koncernregnskaber i henhold til EØF-traktatens artikel 54, stk. 3, litra g)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til forslaget fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber til Rådet (1),
 - hørt af Rådet i overensstemmelse med artikel 54 i EØF-traktaten (dok. 116/76),
 - der henviser til betænkningen fra retsudvalget og til udtalelsen fra økonomi- og valutaudvalget (dok. 103/78),
1. påskønner forelæggelsen af dette forslag til direktiv, som har tilknytning til det ændrede forslag til et fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital, og som sigter på at indføre en konsolidering af de individuelle regnskaber for alle selskaber i en koncern i et enkelt koncernregnskab med henblik på at opnå et pålideligt billede af den økonomiske og finansielle situation i koncernen, samt indirekte et mere fuldstændigt overblik over situationen i hvert deltagende selskab;
 2. billiger udtrykkene "betydelig indflydelse" og "bestemmende indflydelse" i artikel 1 og 2, som bringer de mange metoder, som i praksis anvendes til oprettelse af forbundne virksomheder og koncerner, ind under direktivets anvendelsesområde;
 3. tiltræder det i artikel 3 i direktivet nævnte kriterium med en "fælles ledelse", da det udgør et passende kvalitativt kriterium, der kan være afgørende for, at selskaber udgør en koncern, for hvilken der skal udarbejdes et koncernregnskab;
 4. tiltræder forslaget i artikel 4 om at udvide forpligtelsen til at udarbejde et koncernregnskab til også at omfatte de virksomhedssammenslutninger, der særlig på internationalt plan udgør "horisontale koncerner" eller konsortier;

(1) EFT nr. C 121 af 2.6.1976, side 2.

5. anser det derfor for at være i overensstemmelse med direktivets formål at kræve, at selskaber omfattes af koncernregnskabet, hvad enten de har hjemsted inden eller uden for Fællesskabet;
6. mener, at et alment krav om, at delkoncerner i Fællesskabet skal forelægge koncernregnskaber, er urimeligt byrdefuldt og af begrænset nytte under de nuværende omstændigheder;
7. er derfor af den opfattelse, at når en herskende koncernvirksomhed udarbejder koncernregnskab i overensstemmelse med direktivets bestemmelser, er det ikke nødvendigt at udarbejde delkoncernregnskaber;
8. tiltræder bestemmelsen i artikel 6, stk. 2, litra b) om, at der bør udarbejdes delkoncernregnskaber, såfremt en eller flere afhængige koncernvirksomheder eller delkoncerner befinder sig på samme niveau inden for Fællesskabet i forhold til den herskende koncernvirksomhed, hvis hjemsted er beliggende uden for Fællesskabet, men er af den mening, at der også bør fastsættes bestemmelse om muligheden for som et alternativ at udarbejde et tilfredsstillende koncernregnskab på verdensomfattende grundlag, omfattende de nødvendige oplysninger vedrørende koncernens virksomhed inden for Fællesskabet;
9. mener, at banker og forsikringsselskaber bør omfattes af direktivet men ikke gøres til genstand for særlige artikler, hvilket ville skabe vanskeligheder på grund af den særlige måde, hvorpå banker og forsikringsselskaber opstiller deres regnskaber;
10. mener, at en herskende virksomhed, selv om der ikke eksisterer nogen fælles ledelse, bør give oplysninger svarende til dem, der fremgår af et koncernregnskab, vedrørende visse virksomheder, nemlig dem, som i henhold til artikel 2, stk. 2, antages at være afhængige; det er de virksomheder, i hvilke den herskende virksomhed besidder majoriteten af virksomhedens tegnede kapital, hvor den råder over mere end halvdelen af de stemmer, der er knyttet til andele, som den afhængige virksomhed har udstedt, eller hvor den kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i bestyrelse, direktion eller tilsynsråd;
11. værdsætter, at man fra forpligtelsen til at udarbejde koncernregnskaber udelader de virksomheder, som kun er af ringe betydning for direktivets hovedformål, men foreslår, at man ved enhver revision af koncernregnskabet i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 23 i direktivet også skal kontrollere, om forudsætningerne for en udeladelse fra koncernregnskabet stadig er til stede;

12. mener, at revision af det i artikel 14, stk. 1, litra e), omtalte perioderegnskab for den pågældende koncernvirksomhed vil udgøre en ekstra byrde og at det derfor ville være tilstrækkeligt i forbindelse med den i artikel 23 nævnte revision af koncernregnskabet at kontrollere overensstemmelsen mellem perioderegnskaberne og de i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital nævnte principper;
13. tiltræder de almindelige principper for værdiansættelsen i opstillingen af koncernregnskabet, men understreger dog, at bestemmelsen i artikel 15, litra d) om fremtidige skatter bør gøres klarere;
14. mener, at det ville være hensigtsmæssigt i artikel 16, 2. afsnit, at fastsætte, at medlemsstater kan give tilladelse til afskrivning af differencer, der ikke helt eller delvis kan fordeles på de forskellige poster i koncernbalancen, inden for et begrænset tidsrum på over fem år, forudsat at det valgte tidsrum ikke overskrider de pågældende aktivers økonomiske nytteperiode, at det fremgår af regnskabets noter, og at der gives begrundelse herfor;
15. tiltræder som helhed bestemmelserne om koncernregnskabets noter, men understreger dog, at udformningen af artikel 20, stk. 7 og 10, bør være klarere;
16. hilser det velkommen, at medlemsstaterne kan fravige kravet om obligatorisk revision af koncernregnskabet, hvis de i artikel 49, stk. 2, i det ændrede forslag til et fjerde direktiv nævnte kriterier for koncernen er opfyldt, og ingen af koncernvirksomhederne er organiseret i en af de i nævnte direktivs artikel 1, stk. a), nævnte selskabsformer;
17. minder om punkt 20 i sin beslutning om forslaget til et fjerde direktiv (1), hvorefter kriterierne med hensyn til den samlede balance skal forhøjes til 250.000 RE, med hensyn til netto-omsætningen til 500.000 RE og med hensyn til antallet af beskæftigede til 50;
18. hilser det velkommen, at medlemsstaterne kan tillade, at der kun offentliggøres et koncernregnskab i forkortet form, såfremt de i artikel 50, stk. 2, litra a), i det ændrede forslag til et fjerde direktiv opstillede kriterier er opfyldt, og ingen af koncernvirksomhederne er organiseret i en af de i artikel 1, stk. 1, litra a), i samme direktiv nævnte selskabsformer;

(1) EFT nr. C 129 af 11.12.1972.

19. minder om punkt 21 i sin beslutning om forslaget til det fjerde direktiv, hvorefter kriterierne med hensyn til den samlede balance skal forhøjes til 2.500.000 RE, med hensyn til nettoomsætningen til 5.000.000 RE og med hensyn til antallet af beskæftigede til 250;
20. anmoder Kommissionen om at optage følgende ændringer i sit forslag i overensstemmelse med artikel 149, stk. 2, i EØF-traktaten;
21. tiltræder med forbehold af de foregående bemærkninger og de af Parlamentet foreslåede ændringer, forslaget til direktiv i dets helhed.

Rådets syvende direktiv om
koncernregnskaber i henhold
til EØF-traktatens artikel
54, stk. 3, litra g)

Præambel, betragtninger og artikel 1 - 5
uændret

Artikel 6

Artikel 6

Stk. 1 uændret

2.a) Hver afhængig virksomhed, hvis hjemsted er beliggende inden for Fællesskabet, og gennem hvilken virksomhed andre koncernvirksomheder beherskes, skal udarbejde delkoncernregnskaber og delkoncernberetning, hvis en af virksomhederne er organiseret som en af de i stk. 1 a) omtalte selskabsformer. Denne forpligtelse påhviler imidlertid ikke en afhængig koncernvirksomhed, der ikke er oprettet i en af de pågældende selskabsformer, forudsat at den herskende koncernvirksomhed udarbejder koncernregnskab i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv.

Årsregnskaberne for alle virksomheder, der indgår i koncernen, konsolideres, uanset hvor deres hjemsted er beliggende. Delkoncernregnskabet opgøres pr. samme dato som årsregnskabet for det afhængige selskab, hvem pligten til udarbejdelse af delkoncernregnskab påhviler.

2.a) Hver afhængig virksomhed, hvis hjemsted er beliggende inden for Fællesskabet, og gennem hvilken virksomhed andre koncernvirksomheder beherskes, skal udarbejde delkoncernregnskaber og delkoncernberetning, hvis en af virksomhederne er organiseret som en af de i stk. 1 a) omtalte selskabsformer, medmindre den herskende koncernvirksomhed udarbejder koncernregnskab i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv.

Uændret.

(1) For samlet ordlyd jf. EFT nr. C 121 af 2. juni 1976, s. 2-10.

b) Delkoncernregnskab og delkoncernberetning skal ligeledes udarbejdes, hvis hjemstedet for den herskende virksomhed i koncernen er beliggende uden for Fællesskabet, og en eller flere afhængige koncernvirksomheder - hvis hjemsted er beliggende inden for Fællesskabet - og som befinder sig på samme niveau i forhold til den herskende koncernvirksomhed, og en af disse afhængige koncernvirksomheder eller en koncernvirksomhed behersket gennem dem er organiseret i en af de i stk. 1 a) nævnte selskabsformer. Denne forpligtelse påhviler hver af de afhængige koncernvirksomheder, der befinder sig på samme niveau i koncernen og som er nærmest til koncernens herskende virksomhed. Er imidlertid ingen af de pågældende virksomheder organiseret i en af de i stk. 1 a) nævnte selskabsformer, skal kun én af dem udarbejde delkoncernregnskab og delkoncernberetning.

Uændret

I det i forrige stykke nævnte delkoncernregnskab skal årsregnskaberne for alle de i foregående stykkes 2. punktum nævnte afhængige koncernvirksomheder konsolideres samt ligeledes årsregnskaberne for alle andre koncernvirksomheder behersket gennem dem uden hensyn til, hvor deres hjemsted er beliggende. Sidste punktum i stk. 2 a) finder anvendelse.

Uændret

I stedet for delkoncernregnskab som nævnt i de to forudgående afsnit kan der udarbejdes et tilfredsstillende koncernregnskab på verdensomfattende grundlag for hele koncernen med tilføjelse af de nødvendige oplysninger om koncernens virksomhed inden for Fællesskabet. For så vidt angår oplysningerne om aktiviteterne i Fællesskabet skal der som minimumskrav gives oplysninger om aktiverne inden for Fællesskabet, de nye investeringer, personalets størrelse og udgifterne til forskning og udvikling inden for Fællesskabet.

c) Bestemmelserne i artiklerne 9 til 25 finder tilsvarende anvendelse på de ovenfor under a) og b) nævnte delkoncernregnskaber og delkoncernberetninger.

c) Uændret

Artikel 7 uændret

Artikel 8

Medlemsstaterne anvender i videst muligt omfang bestemmelserne i dette direktiv angående koncernregnskabets opstilling og konsolideringsprincipperne på koncernvirksomheder, der er kreditinstitutioner eller forsikringsselskaber.

Artikel 9

3. Regnskaberne skal opstilles klart og overskueligt og i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv.

Artikel 10

1. En koncernvirksomhed kan udelades fra koncernregnskabet, såfremt den kun er af ringe betydning i relation til formålet med artikel 9, stk. 2, i dette direktiv. Anvendelsen af denne bestemmelse skal angives i noterne.

2. Såfremt flere koncernvirksomheder opfylder det i stk. 1 nævnte kriterium, skal de dog medtages i koncernregnskabet i det omfang disse virksomheder taget som helhed er af afgørende betydning i relation til formålet med artikel 9, stk. 2, i dette direktiv.

Artikel 11 til 13 uændret

Artikel 8

I perioden, indtil der senere sker koordinering på dette område, behøver medlemsstaterne ikke at anvende artikel 11, 15 og 16 i dette direktiv, for så vidt en koncernvirksomhed er en kreditinstitution eller et forsikringsselskab.

Artikel 9

3. Regnskaberne skal opstilles (fire ord udgår) i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv.

4. Der skal gives oplysninger om kapitalbesiddelse i virksomheder, som opfylder de i artikel 2, stk. 2, litra a), b) og c) nævnte betingelser, men som ikke antages at være afhængige virksomheder, da de ikke er under fælles ledelse. Disse oplysninger skal svare til dem, der skulle have stået til rådighed, såfremt der var tale om en koncernvirksomhed.

Artikel 10

1. Uændret.

2. Uændret

3. Revisionen af koncernregnskabet i overensstemmelse med artikel 23 i dette direktiv omfatter også en undersøgelse af, om forudsætningerne for anvendelsen af de foranstående stykker er opfyldt.

Artikel 14

1. Opgørelsen af koncernregnskabet sker efter følgende almindelige principper:

- a) de metoder, der anvendes ved konsolideringen, kan ikke ændres fra det ene regnskabsår til det andet;
- b) den gæld og de tilgodehavender, som de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder har indbyrdes, elimineres;
- c) indtægter og udgifter i forbindelse med transaktioner mellem de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder elimineres indbyrdes;
- d) overskud opnået ved transaktioner mellem de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder elimineres;
- e) de i konsolideringen optagne årsregnskaber opgøres i det omfang, det er muligt, pr. samme dato som koncernregnskabet. Såfremt en koncernvirksomheds regnskabsår ikke er i overensstemmelse med det, der anvendes for koncernregnskabet vedkommende, kan denne virksomhed kun medtages i koncernregnskabet på grundlag af et revideret periode-regnskab opgjort pr. datoen for koncernregnskabet's aflæggelse.

Artikel 14

1. Opgørelsen af koncernregnskabet sker efter følgende almindelige principper:

- a) de metoder, der anvendes ved konsolideringen, kan ikke ændres fra det ene regnskabsår til det andet;
- b) den gæld og de tilgodehavender, som de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder har indbyrdes, elimineres;
- c) indtægter og udgifter i forbindelse med transaktioner mellem de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder elimineres indbyrdes;
- d) overskud opnået ved transaktioner mellem de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder elimineres;
- e) de i konsolideringen optagne årsregnskaber opgøres i det omfang, det er muligt, pr. samme dato som koncernregnskabet. Såfremt en koncernvirksomheds regnskabsår ikke er i overensstemmelse med det, der anvendes for koncernregnskabet vedkommende, kan denne virksomhed kun medtages i koncernregnskabet på grundlag af et (et ord udgår) periode-regnskab opgjort pr. datoen for koncernregnskabet's aflæggelse.

I forbindelse med den i artikel 23 i dette direktiv nævnte revision af koncernregnskabet kontrolleres ligeledes overensstemmelsen mellem virksomhedens periode-regnskaber og de i direktiv nr af (1) fastslåede principper.

(1) Ændret forslag til et fjerde direktiv om årsregnskaber.

f) overskud, der er opnået af en afhængig virksomhed i det regnskabsår, hvor virksomheden blev overtaget, optages kun i koncernresultatopgørelsen fra overtagelsesdatoen. I det regnskabsår, hvor en virksomhed sælges, medtages det af denne virksomhed opnåede overskud på samme måde kun i koncernresultatopgørelsen indtil salgsdatoen.

2.a) Afvigelse fra det under stk. 1, litra a) nævnte almindelige princip kan tillades i undtagelsestilfælde. Såfremt der er gjort brug af sådanne afvigelser, skal dette oplyses i noterne og behørigt begrundes med oplysning om, hvilken virkning det har haft på formuen, den økonomiske stilling og koncernens driftsresultater.

2. Uændret

b) Afvigelse fra det under stk. 1, litra d) nævnte almindelige princip kan ske når transaktionen vedrører et anlægsaktiv, hvis økonomiske værdi er tidsbegrænset, og når transaktionen har fundet sted på almindelige markedsvilkår. Er der gjort brug af en sådan afvigelse skal dette oplyses i noterne.

Artikel 15

Værdiansættelsen i koncernregnskabet foretages efter følgende almindelige principper:

- a) de i konsolideringen indgående elementer værdiansættes i overensstemmelse med artikel 28-39 i direktiv af (1) ;
- b) de årsregnskaber, der konsolideres, opgøres efter de samme værdiansættelsesregler. Afvigelser fra dette princip kan tillades i undtagelsestilfælde. Oplysning herom skal gives i noterne og behørigt begrundes. Såfremt en sådan afvigelse er blevet bragt i anvendelse, konsolideres de elementer, der er blevet værdiansat på anden måde, først efter at være blevet værdiansat i henhold til de værdiansættelsesregler, som koncernens herskende virksomhed har anvendt;
- c) med forbehold for artikel 12, stk. 1, litra a), 14, stk. 1, litra d), samt ovenstående stk. a) og b) samt artikel 17 og 18 opføres de i konsolideringen indgående elementer i koncernregnskabet med samme værdi som den, der blev angivet i koncernvirksomhedernes regnskaber;
- d) der skal tages hensyn til fremtidige skatter, der opstår i forbindelse med konsolideringen. Disse skal angives særskilt enten i koncernbalancen og koncernresultatopgørelsen eller i noterne.

Artikel 15

Værdiansættelsen i koncernregnskabet foretages efter følgende almindelige principper;

- a) de i konsolideringen indgående elementer værdiansættes i overensstemmelse med artikel 28-39 i direktiv af (1) ;
- b) de årsregnskaber, der konsolideres, opgøres efter de samme værdiansættelsesregler. Afvigelser fra dette princip kan tillades i undtagelsestilfælde. Oplysning herom skal gives i noterne og behørigt begrundes. Såfremt en sådan afvigelse er blevet bragt i anvendelse, konsolideres de elementer, der er blevet værdiansat på anden måde, først efter at være blevet værdiansat i henhold til de værdiansættelsesregler, som koncernens herskende virksomhed har anvendt;
- c) med forbehold for artikel 12, stk. 1, litra a), 14, stk. 1, litra d), samt ovenstående stk. a) og b) samt artikel 17 og 18 opføres de i konsolideringen indgående elementer i koncernregnskabet med samme værdi som den, der blev angivet i koncernvirksomhedernes regnskaber;
- d) differencen mellem den betalte skat for regnskabsåret og tidligere år på den ene side og den beregnede skat for samme år på den anden side skal angives, forudsat at differencen er af betydning for den sandsynlige fremtidige skattepligt. Denne difference skal angives enten i regnskabet som et kumulativt beløb under en særlig post med en hertil svarende benævnelse, eller i resultatopgørelsen eller i noterne.

(1) Ændret forslag til et fjerde direktiv om årsregnskaber.

Artikel 16

Differencer, der opstår ved konsolideringen, og som i henhold til artikel 12, stk. 1, litra a) er blevet fordelt på de pågældende poster i koncernbalancen, skal behandles i henhold til de regler, der er fastsat i artikel 29-39 i direktiv af (1).

Såfremt differencer ikke helt eller delvis kan fordeles på de forskellige poster i koncernbalancen og som sådan optræder som særlig aktivpost, afskrives denne post inden for et tidsrum af højst 5 år.

Uændret

Uændret

Artikel 16

Medlemsstaterne kan imidlertid give tilladelse til, at denne post afskrives systematisk inden for et begrænset tidsrum på over fem år, forudsat at det valgte tidsrum ikke overskrider de pågældende aktivers økonomiske nytteperiode, at det fremgår af regnskabets noter, og at der gives begrundelse herfor.

Artikel 17 til 19 uændret

(1) Ændret forslag til et fjerde direktiv om årsregnskaber.

Artikel 20

Artikel 20

Stk. 1 til 6 uændret

7. fordeling af koncernens nettoomsætning efter de enkelte varegrupper og virkeområder, såvel som efter geografisk bestemte markeder. Det beløb, med hvilket hver af disse kategorier og disse markeder har bidraget til koncernens driftsresultat i det pågældende regnskabsår;

7. fordelingen af koncernens nettoomsætning efter de vigtigste varegrupper og virkeområder, såvel som efter geografisk bestemte markeder;

Stk. 8 og 9 uændret

10. størrelsen af ændringerne i koncernens driftsresultat i det pågældende år som følge af anvendelsen af skattelovgivningen.

10. det beløb, hvormed beregningen af driftsresultatet for det pågældende år er påvirket af en værdiansættelse af elementer, som er foretaget i det pågældende regnskabsår eller i et tidligere regnskabsår med henblik på at opnå en skattelettelse for den pågældende koncern.

Artikel 21 til 27 uændret

BEGRUNDELSE

I. INDLEDNING

1. Forslaget fra Kommissionen til Rådet til et syvende direktiv om koncernregnskaber har tilknytning til det fjerde direktiv, som Kommissionen forelagde Rådet i 1971 (1) vedrørende de enkelte selskabers årsregnskaber, og om hvilket Europa-Parlamentet afgav udtalelse den 16. november 1972 (2).

Dette forslag til direktiv om koncernregnskaber begrundes med, at et voksende antal selskaber, særlig i sektoren for selskaber med ansvarlig kapital, ikke længere udøver deres industri- og handelsvirksomhed i fuld økonomisk uafhængighed. De er ofte forbundet med andre selskaber, og udgør større og mere komplekse enheder, hvorved de såkaldte koncerner opstår.

2. Disse koncerner kendetegnes ved en snæver koordinering i ledelsen af de forskellige selskaber, der indgår i koncernen, samt ved en fælles ledelse, der udøves af det eller de selskaber, som står i spidsen for den pågældende koncern.

3. I begrundelsen til dette forslag til direktiv understreger Kommissionen, at "såfremt et selskab er forbundet med andre selskaber i en koncern, er dets årsregnskaber alene ikke tilstrækkelige til pålideligt at afspejle situationen i dette selskab, hvis fremtid står i nøje forbindelse med koncernens situation som sådan" (3).

Det er derfor kun ved at foretage en konsolidering af de individuelle regnskaber for alle de selskaber, der indgår i koncernen, dvs. ved at udarbejde et regnskab for hele den pågældende koncern (4), at det er muligt at få et pålideligt billede af formueforhold og økonomisk stilling ikke blot for koncernen som sådan, men også for de enkelte selskaber, der indgår i den.

4. I betragtning af at visse medlemsstater allerede i deres lovgivning tager hensyn til denne udvikling vedrørende selskaber ved - når forudsætningerne er til stede - at pålægge selskaber med ansvarlig kapital eller andre former for selskaber at udarbejde koncernregnskaber, har Kommissionen ønsket at fastsætte bestemmelser for dette område på fællesskabsplan.

(1) Jf. Supplement 7/71 til Bulletin for De europæiske Fællesskaber. Det oprindelige forslag til fjerde direktiv er senere ændret i henhold til artikel 149, afsnit 2, i EØF-traktaten. Se supplement 6/74 til Bulletin for De europæiske Fællesskaber.

(2) Jf. EFT nr. C 129 af 11.12.1972, side 38

(3) Dok. 116/76, side 34.

(4) Koncernregnskabet består i henhold til artikel 9 i direktivet af den konsoliderede koncernbalance, den konsoliderede koncernresultatopgørelse og noter til koncernregnskabet. - 17 - PE 47.481/ændel.

II. BESTEMMELSERNE I DIREKTIVET OM KONCERNREGNSKABER

5. Artikel 1, stk. 1, i direktivet begynder med at definere betegnelsen en associeret virksomhed. I henhold til direktivet er en associeret virksomhed en virksomhed, hvorover en anden virksomhed direkte eller indirekte udøver en betydelig indflydelse. Sådanne virksomheder skal i henhold til bestemmelserne i artikel 17 figurere i koncernbalancen.

Da udtrykket "betydelig indflydelse" er temmelig relativt, fremsætter direktivet den antagelse, at en virksomhed kan betragtes som associeret med en anden, hvis denne sidstnævnte virksomhed direkte eller indirekte besidder 20% eller mere af førstnævnte virksomheds kapital eller af stemmeretten knyttet til andele udstedt af den pågældende virksomhed.

6. Foruden betegnelsen "associeret virksomhed" definerer direktivet i artikel 2, stk. 1, begrebet en af en anden virksomhed "afhængig virksomhed". Således defineres en "afhængig virksomhed" som en virksomhed, hvorover en anden virksomhed, kaldet den "herskende virksomhed" direkte eller indirekte kan udøve en bestemmende indflydelse.

Også med hensyn til betegnelsen bestemmende indflydelse specificerer direktivet i art. 2, stk. 2, som en antagelse de tilfælde, hvori en virksomhed er afhængig af en anden.

7. Artikel 3, stk. 1, i direktivet fastsætter generelt, at der er tale om en koncern, såfremt den herskende virksomhed i praksis udøver sin bestemmende indflydelse på den eller de afhængige virksomheder på en sådan måde, at alle virksomhederne er under fælles ledelse af den herskende virksomhed (1). I dette tilfælde udgør hver af de pågældende virksomheder en koncernvirksomhed. Såfremt der findes et afhængighedsforhold i henhold til artikel 2, eksisterer der i henhold til artikel 3, stk. 2 den antagelse, at den herskende virksomhed og den afhængige virksomhed udgør en koncern.

8. Artikel 4 udstrækker udtrykkeligt betegnelsen koncernvirksomhed, også såfremt intet afhængighedsforhold i henhold til artikel 2 er til stede, til de tilfælde, hvor alle virksomheder er under fælles ledelse (2).

(1) Denne form for koncern, som omfatter herskende og afhængige virksomheder, kaldes en "vertikal koncern".

(2) I disse tilfælde fremkommer en "horisontal koncern" eller et "konsortium". Den fælles ledelse sker ikke fra en enkelt virksomheds side, men fra alle de pågældende virksomheder.

Såfremt en eller flere koncernvirksomheder fra deres side udøver en bestemmende indflydelse på en eller flere andre virksomheder (delkoncerner) på en sådan måde, at alle disse er under fælles ledelse, indgår også disse afhængige virksomheder i den omtalte koncern.

9. I artikel 5 defineres "forbundne virksomheder". Dermed lukkes især et hul i det ændrede forslag til fjerde direktiv om årsregnskab (1); men definitionen har også betydning for det 7. direktiv om koncernregnskaber.

10. I artikel 6 defineres direktivets anvendelsesområde, nemlig hvilke arter koncernvirksomheder med hjemsted inden for Fællesskabet, der skal udarbejde koncernregnskaber.

For at garantere et så fuldstændigt billede som muligt af koncernens situation præciseres det i stk. 1, litra b), at det årlige koncernregnskab skal gælde for alle virksomheder, der indgår i koncernen, uanset hvor deres hjemsted er beliggende (altså også uden for Fællesskabet).

Samme princip anvendes i henhold til stk. 2, litra a) for afhængige virksomheder, der er herskende virksomheder i en delkoncern.

11. I artikel 7 fastsættes bestemmelserne for de i artikel 4 nævnte koncernvirksomheders koncernregnskab (horisontal koncern eller konsortium). Da virksomhederne i denne form for koncern alle befinder sig på samme plan og gensidigt medvirker til at danne den fælles ledelse, de er underkastet, er det tilstrækkeligt, at en af dem udarbejder koncernregnskaberne og koncernberetningen.

12. I henhold til artikel 8 anvendes direktivet "i videst muligt omfang" på koncerner, hvori der indgår kreditinstitutioner eller forsikringsselskaber.

13. I artikel 9 defineres koncernregnskabets indhold. Det skal bestå af den konsoliderede koncernbalance, den konsoliderede koncernresultatopgørelse og noter til koncernregnskabet. Disse dokumenter skal som helhed give et pålideligt billede af koncernens formueforhold, økonomiske situation og resultater. De skal desuden opstilles klart og overskueligt og i overensstemmelse med bestemmelserne i direktivet.

14. Artikel 10 indeholder en mulighed for udeladelse fra ordningen med koncernregnskab. Den anvendes, såfremt en virksomhed kun er af ringe betydning med henblik på at give et pålideligt billede af koncernens situation.

(1) I det fjerde direktiv fastsættes bestemmelserne for udarbejdelse og offentliggørelse af årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital, organiseret under følgende retlige former: aktieselskab, kommandit-aktieselskab og anpartsselskab.

Såfremt der er flere virksomheder i en koncern, hvis aktivitet er af ringe betydning, skal de dog i henhold til stk. 2 i denne artikel medtages i koncernregnskabet, hvis de som helhed er af afgørende betydning for beskrivelsen af koncernens formueforhold og regnskab.

15. Artikel 11 henviser med hensyn til opstillingen af koncernregnskabet til artikel 3-27 i det ændrede forslag til et fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital; der er tale om en række bestemmelser, særlig vedrørende forbudet mod at ændre opstillingsformen for status og driftsregnskab (art. 3), beskrivelse af aktiver og passiver (artikel 8 og 9), visse poster i status (artikel 12-18), opbygningen af driftsregnskabet (artikel 19-24) samt visse poster i dette (artikel 25-27).

16. I artikel 12 fastsættes visse tilpasninger af regnskabsstrukturen, således som den er fastsat i det ændrede forslag til et fjerde direktiv om årsregnskab, til koncernregnskabet særlige behov. Disse tilpasninger vedrører fordelingen af differencer i koncernregnskabet, en samlet opførelse af aktiv- og passivposter på de enkelte koncernvirksomheders balancer på det konsoliderede koncernregnskab, og opførelse under en særlig post af den andel, personer, som står uden for koncernen, besidder af kapitalen.

17. I henhold til bestemmelserne i artikel 13 anvendes metoden med en fuldstændig opførelse ikke blot på den konsoliderede koncernbalance, men også på indtægter og udgifter i koncernresultatopgørelsen. Ligesom for den konsoliderede koncernbalances vedkommende skal andele, der besiddes af personer, som står uden for koncernen, optages i en særlig post på koncernresultatopgørelsen med en hertil svarende benævnelse.

18. I artikel 14 fastsættes de almindelige principper for opgørelsen af koncernregnskabet. På denne måde vil man sikre den nødvendige ensartethed i de oplysninger, som koncernregnskaberne skal tilvejebringe. I stk. 2 i denne bestemmelse tillades der dog afvigelser fra det almindelige princip om kontinuitet i de metoder, der anvendes ved konsolideringen, i undtagelsestilfælde. Disse afvigelser skal nævnes i noterne og behørigt begrundes.

19. I artikel 15 fastsættes de almindelige principper, efter hvilke værdiansættelsen i koncernregnskabet foretages. I denne forbindelse henviser direktivet til artikel 28-39 i det ændrede forslag til et fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital.

Eftersom det fjerde direktiv tillader forskellige værdiansættelsesmetoder og undertiden fastsætter valgmuligheder for anvendelsen af en specifik metode, bestemmes det i artikel 15, litra b), at de i konsolideringen indgående koncernvirksomheder principielt skal anvende de samme værdiansættelsesregler ved udarbejdelsen af deres årsregnskaber.

20. I artikel 12, stk. 1, litra a) fastsættes forpligtelsen til så vidt muligt at fordele konsolideringsdifferencen på de pågældende poster på koncernbalancen; i direktivets artikel 16 fastsættes det, at man i denne forbindelse anvender de regler, der er fastsat i artikel 29-39 i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital.

I de tilfælde hvor det ikke er muligt helt eller delvis at fordele differencen på de forskellige poster på koncernbalancen, hvorfor den skal optræde som særlig aktivpost, afskrives denne post inden for et tidsrum af højst fem år.

21. I artikel 17 fastsættes bestemmelser for konsolidering af kapitalandele der besiddes af koncernvirksomheder i virksomheder, der er associeret (artikel 1 i direktivet). Disse andele skal opføres under en særlig post på koncernbalancen med en hertil svarende benævnelse.

I denne artikel foreskrives en værdiansættelsesmetode (1), som på en realistisk måde belyser konsekvenserne af de associerede virksomheders resultater for koncernens stilling.

I artikel 17, stk. 2, litra a), fastsættes det, at man skal anføre forskellen mellem anskaffelsesprisen på erhvervelsestidspunktet og den del af de pågældende associerede virksomheders kapital herunder reserver, årsoverskud og overført overskud, som andelene repræsenterer. Bestemmelsen henviser til artikel 16 med henblik på værdiansættelsen af de pågældende andele i koncernbalancen. Desuden fastsætter den, at anskaffelssummen for andele i en associeret virksomhed pro rata i forhold til kapitalbesiddelsen i den pågældende virksomhed skal opskrives eller nedskrives i forhold til virksomhedens overskud eller underskud. Disse posteringer kan kun vedrøre den associerede virksomheds resultater, efter at andelene i dens kapital er erhvervet.

(1) "Equity-Method", anvendes allerede i vidt omfang i de forskellige medlemsstaters regnskabspraksis.

Bestemmelsen tillader undladelse af at bringe ovenstående i anvendelse, såfremt andelene i den associerede virksomhed er ubetydelige med henblik på at give et pålideligt billede af koncernens formueforhold, økonomiske situation og resultater i overensstemmelse med artikel 9, stk. 2.

22. Artikel 18 indfører princippet om konsolidering pro rata. Dette princip kan anvendes, såfremt en koncernvirksomhed i forening med en eller flere virksomheder, der ikke indgår i koncernen, leder en anden virksomhed. I dette tilfælde tillades det, at denne anden virksomhed indgår i koncernregnskabet pro rata i forhold til koncernvirksomhedens kapitalbesiddelse i det pågældende selskab.

23. Også med hensyn til udarbejdelsen af noterne fastslås i direktivet i artikel 19 påny det i artikel 9, stk. 2, nævnte princip.

24. I artikel 20 fastsættes, hvilke oplysninger noterne skal indeholde. For at garantere, at koncernens struktur klart fremgår, skal noterne, idet de præciserer de retlige forhold mellem virksomheder, anføre alle virksomheder, der indgår i konsolideringen, de associerede virksomheder, virksomheder, for hvilke der er foretaget forholdsmæssig konsolidering, samt de virksomheder, hvori koncernen besidder mindst 10% af kapitalen (stk. 2-5). Noterne skal desuden indeholde oplysninger om de værdiansættelsesmetoder, som er anvendt på koncernregnskabets forskellige poster, og de beregningsmetoder, der er lagt til grund for de anvendte værdikorrektioner, samt grundlaget for omregningen til lokal valuta for de poster, som er angivet i fremmed valuta (stk. 1).

I artikel 20 fastsættes det desuden, at noterne skal give oplysning om koncernens nettoomsætning, antallet af personer, der er beskæftiget i koncernvirksomhederne, skatterne og følgerne af disse på koncernens driftsresultat (stk. 7-10). Stadig i overensstemmelse med de i artikel 9, stk. 2, fastsatte mål skal noterne indeholde oplysninger om den samlede størrelse af de økonomiske forpligtelser over for udenforstående, som ikke står opført på koncernregnskabet, samt - særskilt - de forpligtelser, som består over for sådanne virksomheder, som ikke indgår i koncernen, men som er knyttet til en koncernvirksomhed (stk. 6).

25. Artikel 21 giver i lighed med artikel 42 i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital mulighed for, at medlemsstaterne ved lov tillader, at de i noterne indeholdte oplysninger om koncernens struktur gives i form af en fortegnelse, der henlægges (stk. 1, litra a)). Desuden kan disse oplysninger udelades på betingelse af, at udeladelsen fremgår af noterne, såfremt de ville kunne være til alvorlig skade for de berørte virksomheder (stk. 1, litra b)).

Hvad angår koncernens nettoomsætning, kan oplysningerne herom udelades i noterne i henhold til denne artikels stk. 2, såfremt de i artikel 24 i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital opstillede kriterier er opfyldt af koncernen (statussummen overstiger ikke en million RE, nettoomsætningen overstiger ikke to millioner RE, antallet af beskæftigede overstiger ikke 100).

26. Artikel 22 fastsætter bestemmelser for udformningen af koncernberetningen. Denne beretning skal indeholde en detaljeret fremstilling af koncernens forretningsmæssige udvikling og situation.

27. Artikel 23 omhandler revision af koncernregnskabet. Revisionen skal foretages af en eller flere personer, der i henhold til den pågældende nationale lov er autoriserede til at udføre denne opgave (stk. 1, litra a)). Revisionen er ikke blot begrænset til regnskabet, for i henhold til stk. 1, litra b), skal det også fastslås, at koncernberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet for det pågældende regnskabsår.

Under henvisning til artikel 49, stk. 2, i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital gives der i artikel 23, stk. 2, litra a), mulighed for at fravige kravet om revision af koncernregnskabet, når den samlede balance ikke overstiger 100.000 RE, nettoomsætningen ikke overstiger 200.000 RE og det gennemsnitlige antal af de i regnskabsåret beskæftigede ikke oversteg 20. Foruden disse betingelser kræves det, at ingen af koncernvirksomhederne er organiseret i en af de i det fjerde direktivs artikel 1, stk. 1, litra a), nævnte selskabsformer.

Af hensyn til muligheden for, at denne situation senere ændrer sig, henvises der udtrykkeligt i artikel 23, stk. 2, litra a), til bestemmelsen i artikel 49, stk. 2, tredje afsnit, i direktivet om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital. I denne bestemmelse fastsættes det således, at såfremt nogen numerisk grænse for ovennævnte betingelser bliver overskredet senere, vil fragivelserne vedrørende revision af årsregnskabet kun kunne anvendes igen, såfremt alle de ovennævnte betingelser er blevet opfyldt i to på hinanden følgende regnskabsår.

I stk. 2, litra b), fastsættes det, at der i medlemsstaternes lovgivning indføres hensigtsmæssige sanktioner i tilfælde af manglende opfyldelse af bestemmelserne vedrørende revision af koncernregnskabet.

28. Artikel 24 henviser vedrørende offentliggørelse til bestemmelserne i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital. Koncernregnskabet, koncernberetningen samt beretningen om revisionen af regnskaberne er genstand for de i artikel 44, 45 og 46 i nævnte fjerde direktiv fastsatte bestemmelser. Disse dokumenter skal indsendes og offentliggøres i deres helhed.

Stk. 2, litra a) og b), i denne bestemmelse fastsætter afvigelser fra dette princip under henvisning til artikel 49 og 50, stk. 2, i nævnte fjerde direktiv, såfremt de der opstillede kriterier er opfyldt af koncernen som sådan, og når ingen af koncernvirksomhederne har form af et aktieselskab eller et kommandit-aktieselskab.

29. Artikel 25 i direktivet indeholder afsluttende overgangsbestemmelser. Når koncernregnskaberne efter dette direktivs ikrafttræden første gang udarbejdes i overensstemmelse med direktivets bestemmelser, kan en konsolidering med udgangspunkt i den bogførte værdi af en andel og en tilsvarende andel af egenkapitalen på tidspunktet for erhvervelsen af andelen vise sig meget lidt realistisk eller endog umulig at gennemføre. Undertiden vil basistallene til gennemførelse af konsolideringen mangle.

Denne bestemmelse tillader derfor som en overgangsløsning, at man som referencedato for konsolideringen vælger regnskabsdatoen for udarbejdelsen af det første koncernregnskab i henhold til direktivet.

I henhold til stk. 2 anvendes denne overgangsbestemmelse også ved vurderingen i koncernbalancen af kapitalandelene i en virksomhed, der er associeret med en koncernvirksomhed (art. 17, stk. 2), samt ved den proportionale konsolideringsmetode (art. 18).

30. Artikel 26 og 27 indeholder de sædvanlige bestemmelser med henblik på udstedelsen af direktiver.

III. ANALYSE AF BESTEMMELSERNE I DIREKTIVET

31. I henhold til forslaget til et syvende direktiv om koncernregnskaber skal moderselskabet i en koncern uafhængigt af koncernens størrelse udarbejde et koncernregnskab.

Indførelsen af koncernregnskabet sigter på at give alle interesserede et pålideligt billede af koncernens formueforhold og økonomiske situation samt af dens resultater.

Det er derfor hensigtsmæssigt at undersøge, i hvilket omfang forslaget til et syvende direktiv om koncernregnskaber er egnet til at nå dette mål.

a) Definition af og kriterier for forpligtelsen til at udarbejde et koncernregnskab

32. I henhold til artikel 1, stk. 1, er en associeret virksomhed en virksomhed, hvorover en anden virksomhed direkte eller indirekte udøver en betydelig indflydelse. Denne generelle formulering sikrer, at direktivet kommer til at dække de forskellige måder, hvorpå en virksomhed i praksis associeres med en anden.

I henhold til direktivets artikel 1, stk. 2, antages det, at en virksomhed er associeret med en anden, når virksomheden direkte eller indirekte besidder 20% eller mere af den anden virksomheds kapital eller af stemmeretten knyttet til andele udstedt af den pågældende virksomhed.

Med henblik på at give et mere realistisk billede af formueforholdet i en virksomhed, som kan udøve en betydelig indflydelse over en associeret virksomhed, foreskrives der i artikel 17 en særlig metode til at værdiansætte andele i en associeret virksomhed i en koncernbalance. Der tages særlig hensyn til en associeret virksomheds eventuelle underskud eller ikke-udloddede overskud.

33. Hvad angår kriteriet vedrørende afhængighedsforholdet mellem to virksomheder (art. 2 og 3 i direktivet) må det understreges, at udtrykket "bestemmende indflydelse", ligesom udtrykket "betydelig indflydelse" i forbindelse med associerede selskaber, er af generel karakter og dermed bringer de mange metoder, som i praksis bruges til dannelse af en selskabskoncern, inden for dette direktivs anvendelsesområde.

34. Begrebet "fælles ledelse" forekommer at være et passende kvalitativt kriterium, der kan være afgørende for, at de virksomheder, der udgør en koncern, underkastes forpligtelsen til at forelægge et koncernregnskab.

Selv om der ikke eksisterer nogen fælles ledelse, bør en herskende virksomhed alligevel ligesom en koncern give oplysninger vedrørende visse afhængige virksomheder, nemlig de virksomheder, som betragtes som afhængige i henhold til artikel 2, stk. 2. Der er tale om de virksomheder, hvor den herskende virksomhed besidder majoriteten af den tegnede kapital, eller hvor den råder over mere end halvdelen af de stemmer, der er knyttet til andele, som virksomheden har udstedt, eller hvor den kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i virksomhedens bestyrelse, direktion eller tilsynsråd. Der bør derfor foretages en ændring af artikel 9.

35. Med henblik på forpligtelsen til at udarbejde et koncernregnskab, fastsætter artikel 4, stk. 1, at også virksomheder, der ikke er forbundne i kraft af afhængighed i henhold til bestemmelsen i artikel 2, dvs. virksomheder, der ikke er afhængige af en anden virksomhed, udgør en koncern, hvis de er under fælles ledelse.

Der er tale om en form for snævert samarbejde mellem virksomheder, som særligt på internationalt plan udgør en "horisontal" koncern (konsortium). Denne form for koncern adskiller sig fra den i artikel 3 nævnte, idet den fælles ledelse ikke udøves af en enkelt herskende virksomhed i koncernen, men af alle de virksomheder, koncernen består af.

Da de således samlede virksomheder i praksis forvaltes som en enkelt økonomisk enhed og alle de personer, der er interesserede i hver enkelt virksomheds forhold, samtidig er interesserede i oplysninger om situationen i koncernen som sådan, bør også denne form for koncern være underkastet forpligtelsen til at udarbejde et koncernregnskab.

36. I artikel 4, stk. 2, fastsættes yderligere et definitionskriterium for forpligtelsen til at udarbejde et koncernregnskab. Således er de virksomheder, der er afhængige af andre virksomheder, som indgår i en horisontal koncern, ligeledes underkastet denne koncerns fælles ledelse. Også de elementer, der vedrører disse virksomheder, skal derfor figurere i koncernregnskabet.

37. I forbindelse med det i artikel 5 i direktivet nævnte begreb "forbundne virksomheder" drejer det sig om en global betegnelse, som omfatter de forskellige afhængighedsforhold mellem virksomheder, således som de defineres i direktivets fire første artikler.

Denne definition sigter ligeledes på at afhjælpe en lakune i forslaget til et fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital, hvor betegnelsen forbundne tilknyttede virksomheder ikke defineres (1). En koordinering mellem bestemmelserne i det syvende direktiv om koncernregnskaber og det fjerde direktiv er blevet nødvendig på grund af de mange aspekter, om hvilke der samtidig fastsættes regler i begge direktiver.

(1) Jf. artikel 51, stk. 2

b) Direktivets anvendelsesområde

38. Direktivet fastsætter forpligtelsen til at udarbejde et koncernregnskab for alle herskende virksomheder i "vertikale" koncerner, hvis hjemsted ligger inden for Fællesskabet, såfremt blot én af koncernens virksomheder, uanset om den er herskende eller afhængig, optræder i en af de i artikel 6, stk. 1 a), nævnte 22 retlige former.

Forpligtelsen til at udarbejde et koncernregnskab berører alle de selskaber, der indgår i koncernen uanset hvor deres hjemsted er beliggende (art. 6, stk. 1, litra b), og derfor også virksomheder med hjemsted uden for Fællesskabet.

39. Skønt indføøjelsen i koncernregnskabet af virksomheder med sæde uden for Fællesskabet undertiden kan fremkalde vanskeligheder af teknisk art, bør bestemmelsen i artikel 6, stk. 1, litra b), betragtes som hensigtsmæssig for at give et pålideligt billede af koncernens formueforhold og økonomiske situation samt af de resultater, den har opnået.

40. I henhold til artikel 6, stk. 2, litra a), skal hver afhængig virksomhed, hvis hjemsted er beliggende i Fællesskabet, og gennem hvilken virksomhed andre koncernvirksomheder beherskes, udarbejde delkoncernregnskaber og delkoncernberetning, hvis en af disse virksomheder har form som aktieselskab, kommandit-aktieselskab eller anpartsselskab. I betragtning af, at de eksisterende koncernstrukturer ofte er komplicerede og ikke nødvendigvis snævert forbundne med den økonomiske eller finansielle struktur, forekommer et generelt krav om delkoncerners udarbejdelse af koncernregnskaber urimeligt byrdefuldt og af begrænset nytteverdi. Derfor bør der ikke kræves delkoncernregnskaber, såfremt en herskende koncernvirksomhed udarbejder koncernregnskaber i overensstemmelse med direktivets bestemmelser.

41. Artikel 6, stk. 2, litra b) fastsætter bestemmelser vedrørende muligheden af, at en koncerns herskende virksomhed har hjemsted uden for Fællesskabet, mens en eller flere afhængige virksomheder i koncernen eller i delkoncernen har hjemsted inden for Fællesskabet og befinder sig på samme niveau i forhold til den herskende koncernvirksomhed. Da koncernregnskabet i dette tilfælde ikke er disponibelt, vil det være særdeles nyttigt for de interesserede at få en beskrivelse af alle koncernens aktiviteter i Fællesskabet. Dette behov foreligger også, selvom den herskende virksomhed med hjemsted uden for Fællesskabet offentliggør et regnskab i overensstemmelse med lovgivningen i den stat, hvor dens hjemsted er beliggende. Men såfremt en sådan herskende virksomhed udarbejder et tilfredsstillende koncernregnskab på verdensomfattende grundlag, som også omfatter de nødvendige oplysninger med hensyn til koncernens aktivitet inden for Fællesskabet, er et særskilt delkoncernregnskab for Fællesskabet overflødigt og bør ikke kræves.

42. Det omtalte direktivs anvendelsesområde udstrækkes i artikel 7 til også at gælde "horisontale koncerner", dvs. virksomheder, der ikke er bundet af et afhængighedsforhold i overensstemmelse med direktivets artikel 2, men som alle er under fælles ledelse.

Alle koncernvirksomheder, der deltager i den fælles ledelse skal opstille et koncernregnskab, hvis der er tale om et selskab, der er omfattet af det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital. Det hensigtsmæssige i at udarbejde et koncernregnskab i dette tilfælde er indlysende.

43. I henhold til artikel 8 anvendes direktivet også på koncerner, hvori der findes kreditinstitutioner eller forsikringsselskaber.

Det må indrømmes, at anvendelsen af direktivet principielt vanskeligt kan udelukkes, fordi en bank eller et forsikringsselskab deltager i koncernen, selv om disse selskaber har en begrænset betydning i forhold til andre virksomheder i samme koncern. Ikke desto mindre opstår der problemer, fordi banker og forsikringsselskaber udarbejder regnskaber efter andre metoder, end dem som kræves af andre selskaber. Det er derfor nødvendigt med nogen smidighed. Ordene "i videst muligt omfang" er imidlertid for vage. Udformningen af artikel 8 burde derfor forbedres ved en nøjere angivelse af, hvilke af direktivets artikler medlemsstaterne kan afvige fra.

c) Koncernregnskabet struktur og indhold

44. Hovedformålet med det syvende direktiv nævnes i artikel 9, stk. 2: "Koncernregnskabet skal give et pålideligt billede af koncernens formueforhold, økonomiske situation og resultater".

Med hensyn til den formelle udarbejdelse af koncernregnskabet skal dette bestå af den konsoliderede koncernbalance, den konsoliderede koncernresultatopgørelse og noter til koncernregnskabet. Disse dokumenter udgør en helhed.

Formuleringen af denne artikel svarer til ordlyden af artikel 2 i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital. Da Europa-Parlamentet afgav udtalelse om dette direktiv, understregede det, at

årsregnskabet forekommer ikke i sin nuværende form, som direktivet i øvrigt er baseret på, at være velegnet til at give et virkelig pålideligt billede af selskabets finansielle situation (1).

Til trods for dette negative aspekt kan ordlyden af artikel 9 anses for at imødekomme behovet for at beskytte interesserne for dem, der forventer en passende information. Det forekommer overflødigt i stk. 3 at fastsætte krav om klarhed, mens det er hensigtsmæssigt at understrege forpligtelsen til at give oplysninger om kapitalbesiddelse i virksomheder, som opfylder de i artikel 2, stk. 2 litra a), b), og c) nævnte betingelser.

45. Artikel 11 i det syvende direktiv henviser, for så vidt angår opstillingen af koncernregnskabet, til artikel 3-27 i det fjerde direktiv. Set fra denne synsvinkel er der faktisk ingen grund til at behandle koncernen anderledes end det individuelle selskab.

46. Konsolideringen kræver dog visse tilpasninger i opstillingen af koncernregnskabet. Et væsentligt element i konsolideringsprocessen består i, i koncernregnskabet at erstatte den bogførte værdi af kapitalandelen i den virksomhed, der skal konsolideres, med de forskellige elementer i denne virksomheds formue. Eftersom andelenes bogførte værdi i de fleste tilfælde ikke er identisk med den tilsvarende andel af egenkapitalen, vil denne ud-ligning normalt fremkalde en konsolideringssaldo, som enten kan være positiv eller negativ.

I artikel 12, stk. 1, litra a), i direktivet fastsættes det, at konsolideringsdifferencen fordeles direkte på de pågældende poster på koncernbalancen. Denne "linje for linje"-konsolidering er i overensstemmelse med accepteret international praksis og er derfor den mest passende fremgangsmåde.

47. I artikel 14, stk. 1 er der behov for en lille tilføjelse for at gøre det klart, at når en virksomhed erhverves eller sælges i løbet af et regnskabsår, skal der kun tages hensyn til det overskud, som er opnået efter erhvervelsen eller før salget.

48. I artikel 16 henvises til artikel 29-39 i det fjerde direktiv med henblik på behandlingen af konsolideringsdifferencer, som i henhold til artikel 12, stk. 1, litra a) er blevet fordelt på de pågældende poster i koncernbalancen. Denne henvisning forekommer berettiget.

(1) EFT nr. C 129 af 11.12.1972, side 39

Imidlertid fastsættes det i artikel 16, andet afsnit, at differencer som opstår ved konsolidering, skal afskrives inden for et tidsrum af højst 5 år. Det ville være hensigtsmæssigt at muliggøre en forlængelse af denne frist, såfremt de pågældende aktiver har en længere økonomisk nytteperiode, forudsat at der gives oplysning om og forklaring på den længere tidsfrist. En sådan mulighed ville bringe det syvende direktiv i tråd med det fjerde direktiv, i den form, hvori det sandsynligvis vil blive vedtaget af Rådet.

49. Hvad angår de i artikel 19 og 20 i direktivet omhandlede noter til koncernregnskabet, må bestemmelserne herom anses for at være i overensstemmelse med formålene i reglerne om koncernregnskabet.

Formuleringen af artikel 20, stk. 7 og 10 bør være mere præcis og bringes i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i det fjerde direktiv i den form, hvori de sandsynligvis vil blive vedtaget af Rådet.

50. Også den i direktivets artikel 22 omtalte koncernberetning indgår i opstillingen af koncernregnskabet. Denne bestemmelse er i overensstemmelse med direktivets formål, og giver ikke anledning til spørgsmål.

d) Almindelige principper for opstilling af koncernregnskabet

51. I henhold til artikel 14 i direktivet skal koncernregnskabet opstilles efter følgende almindelige principper:

- a) de metoder, der anvendes ved konsolideringen, kan ikke ændres fra det ene regnskabsår til det andet;
- b) den gæld og de tilgodehavender, som de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder har indbyrdes, elimineres;
- c) indtægter og udgifter i forbindelse med transaktioner mellem de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder elimineres indbyrdes;
- d) overskud opnået ved transaktioner mellem de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder elimineres;
- e) de i konsolideringen optagne årsregnskaber opgøres i det omfang, det er muligt, pr. samme dato som koncernregnskabet. Såfremt en koncernvirksomheds regnskabsår ikke er i overensstemmelse med det, der anvendes for koncernregnskabet vedkommende, kan denne virksomhed kun medtages i koncernregnskabet på grundlag af et revideret periode-regnskab opgjort pr. datoen for koncernregnskabet's aflæggelse.

Den eneste bemærkning, der skal fremsættes i denne forbindelse, vedrører revisionen af det i anden sætning af stk. 1, litra e) nævnte periode-regnskab, som ville betyde en ekstra belastning for den pågældende virksomhed. Det ville være tilstrækkeligt, at man i forbindelse med den i artikel 23 nævnte revision af koncernregnskabet ligeledes kontrollerer overensstemmelsen mellem perioderegnskaberne og de i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital nævnte principper.

e) Almindelige principper for værdiansættelsen i opstillingen af koncernregnskabet

52. Artikel 15 i direktivet henviser udtrykkeligt med hensyn til de bestemmelser for værdiansættelse, som skal anvendes i opstillingen af koncernregnskabet, til artikel 28-39 i det fjerde direktiv om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital.

Desuden fastsættes det som almindeligt princip, at de årsregnskaber, der konsolideres, opgøres efter de samme værdiansættelsesregler, og at de i konsolideringen indgående elementer opføres i koncernregnskabet med samme værdi, som den der blev angivet i koncernvirksomhedernes regnskaber.

Endelig skal der tages hensyn til de fremtidige skatter, der opstår i forbindelse med konsolideringen. Dette skal angives særskilt enten i koncernbalancen og koncernresultatopgørelsen eller i noterne.

Det skal indrømmes, at det er temmelig kompliceret i alle enkeltheder at anvende de samme principper for værdiansættelse over for alle de virksomheder, der skal konsolideres, når koncernen består af virksomheder, som er spredt over hele verden. Bestemmelsen er dog rimelig, såfremt man fuldt ud vil opnå det i artikel 9, stk. 2, nævnte mål og sikre et klart billede af koncernens situation.

53. Også bestemmelsen i artikel 15, litra d), vedrørende de fremtidige skatter, kræver større nøjagtighed. Kommissionen forklarer i begrundelsen, at det ikke drejer sig om de fremtidige skatter, som der er blevet taget hensyn til i koncernvirksomhedernes årsregnskaber, men om skatter, som kunne opkræves senere i tilfælde af, at ikke udloddet overskud i en afhængig koncernvirksomhed er blevet beskattet efter en skatteskala, der ligger langt under den, der gælder for den herskende virksomhed. Det er sandsynlighed for, at dette især sker i de tilfælde, hvor afhængige koncernvirksomheder oprettes uden for Fællesskabet. En mere præcis definition af disse fremtidige skatter synes derfor påkrævet, parallelt med den tilsvarende bestemmelse i det fjerde direktiv i den form, hvori den sandsynligvis vil blive vedtaget af Rådet.

54. Artikel 17 i direktivet fastsætter principperne for værdiansættelse af koncernvirksomheders kapitalandele i virksomheder, der er associeret i henhold til direktivets artikel 1.

55. Artikel 18 i direktivet afspejler en regnskabspraksis, som følges i flere medlemsstater, idet de anvender en særlig værdiansættelsesmetode i koncernregnskaberne for andele i virksomheder, der ledes i fællesskab med en eller flere andre virksomheder, som ikke er en del af koncernen (joint ventures). Ifølge denne metode gengives de aktiv- og passivposter og de driftsudgifter og -indtægter, som optræder i årsregnskaberne for den virksomhed, der ledes i fællesskab, i koncernregnskaberne i forhold til den kapitalandel, som koncernen besidder. Der foretages faktisk proportional konsolidering i øvrigt efter de samme principper som en fuldstændig konsolidering.

Man finder, at den proportionale konsolideringspraksis, som anvendes i flere medlemsstater, sikrer tilfredsstillende oplysninger og derfor bør tillades. Dette er grunden til, at direktivet tillader medlemsstaterne at vælge en sådan metode i deres nationale lovgivning.

56. I henhold til artikel 20, stk. 1, i direktivet, skal noterne indeholde oplysninger om de værdiansættelsesmetoder, som er anvendt på koncernregnskabet's forskellige poster, såvel som de beregningsmetoder, der er lagt til grund for de anvendte værdikorrektioner. For poster på koncernvirksomhedernes årsregnskaber, som er angivet i fremmed valuta og medtaget i koncernregnskabet, skal grundlaget for omregningen til lokal valuta anføres.

Denne bestemmelse er i overensstemmelse med direktivets formål.

57. Endelig fastsætter artikel 23 i direktivet bestemmelserne for revision af koncernregnskabet. Særligt pålægges det i stk. 2, litra b), i bestemmelsen, at medlemsstaterne i deres respektive lovgivning skal indføre "hensigtsmæssige sanktioner for tilfælde, hvor koncernregnskab og koncernberetning ikke er udarbejdet i overensstemmelse med forskrifterne i dette direktiv".

f) Undtagelser

58. Gennemførelsen af det i artikel 6, stk. 1, litra b), fastsatte almindelige princip, ifølge hvilket årsregnskaberne konsolideres for alle virksomheder, der indgår i koncernen, uanset hvor deres hjemsted er beliggende, kan støde på hindringer med hensyn til de virksomheder, der har hjemsted uden for Fællesskabet.

Kommissionen indrømmer, at "forbindelserne til en koncernvirksomhed, der er etableret uden for Fællesskabet, kan være komplicerede på grund af, at overførsel af overskud og aktiver vanskeliggøres eller endog forbydes af værtslandet" (1). I dette tilfælde ville det være rimeligt at holde denne virksomhed uden for konsolideringen, eftersom det er blevet så vanskeligt at opretholde fælles ledelse, at man foranlediges til at betragte den pågældende virksomhed som fremmed for gruppen.

59. Der findes derimod en udtrykkelig undtagelse i artikel 6, stk. 2, litra a). Denne bestemmelse fritager en afhængig koncernvirksomhed, som andre koncernvirksomheder domineres af, fra forpligtelsen til konsolidering, såfremt den ikke har en af de retlige former, der er nævnt i artikel 6, stk. 1, litra a. Denne fritagelse er dog betinget af, at den herskende koncernvirksomhed udarbejder koncernregnskab i overensstemmelse med bestemmelserne i direktivet.

60. Artikel 6, stk. 2, litra b), omhandler det tilfælde, hvor en koncern ledes fra et sted uden for Fællesskabet, mens flere afhængige koncernselskaber eller delkoncerner på samme niveau i forhold til den herskende koncernvirksomhed er oprettet i Fællesskabet. I en sådan tænkelig situation, i hvilken der ikke foreligger koncernregnskab, er det nødvendigt at få en redegørelse om alle koncernens aktiviteter inden for Fællesskabet. En sådan redegørelse er imidlertid kun nødvendig, når en af delkoncernvirksomhederne er et aktieselskab eller anpartsselskab.

61. I sine bemærkninger til artikel 8 i direktivet fremhæver Kommissionen, at såfremt en bank besidder andele - også majoriteten - i kapitalen i andre virksomheder, som betragtes som midlertidig kapitalanbringelse, "forbliver disse virksomheder uden for koncernen og indgår ikke i konsolideringen" (2).

I denne forbindelse må der henvises til de betragtninger, der allerede er fremsat vedrørende artikel 8 angående direktivets anvendelsesområde.

(1) dok. 116/76, side 51

(2) dok. 116/76, side 57

62. I henhold til artikel 10, stk. 1, i direktivet kan en koncernvirksomhed udelades fra koncernregnskabet, såfremt den kun er af ringe betydning i relation til formålet med artikel 9, stk. 2, i direktivet. Anvendelsen af denne bestemmelse skal angives i noterne.

Denne bestemmelse indføres begrebet materiel betydning for så vidt angår området for konsolidering. Samme begreb er allerede blevet anvendt i forslaget til et fjerde direktiv i forbindelse med en eventuel omgruppering af statusposterne og posterne på resultatopgørelsen (art. 4, stk. 3).

Det fastsættes dog i artikel 10, stk. 2, at såfremt flere koncernvirksomheder opfylder det i stk. 1 nævnte kriterium, skal de medtages i koncernregnskabet i det omfang disse virksomheder taget som helhed er af afgørende betydning med henblik på at give et pålideligt billede af koncernens formueforhold, økonomiske situation og resultater.

Udeladelsen af virksomheder i henhold til artikel 10 i direktivet fra koncernregnskabet må betragtes som hensigtsmæssig. Det burde dog ved revisionen af koncernregnskabet i overensstemmelse med artikel 23 i dette direktiv også kontrolleres, om forudsætningerne for en udeladelse fra koncernregnskabet stadig er til stede.

63. Det bør understreges, at det i artikel 10 omhandlede begreb ringe betydning ikke udelukkende anvendes ved det samlede koncernregnskab. Artikel 17, stk. 3, udstrækker anvendelsen af samme princip til at gælde værdiansættelsen af koncernvirksomheders andele i virksomheder, der er associeret i henhold til direktivets artikel 1.

64. I artikel 14, stk. 2, litra a) og b), i direktivet fastsættes undtagelser med hensyn til de almindelige principper for opgørelsen af koncernregnskabet. Under litra a) tillades i undtagelsestilfælde afvigelse fra det almindelige princip om ensartetheden af de metoder der anvendes ved konsolideringen, men disse skal oplyses i noterne og behørigt begrundes med oplysning om, hvilken virkning det har haft på formuen, den økonomiske stilling og koncernens driftsresultater.

Under litra b) tillades der afvigelser fra det almindelige princip om at overskud opnået ved transaktioner mellem de i konsolideringen optagne koncernvirksomheder elimineres. Disse afvigelser tillades særligt, når en transaktion vedrører et anlægsaktiv, hvis økonomiske værdi er tidsbegrænset, og når transaktionen har fundet sted på almindelige markedsvilkår. Er der gjort brug af en sådan afvigelse skal dette oplyses i noterne.

65. I artikel 15 fastsættes generelt, at de årsregnskaber, der konsolideres, opgøres efter de samme værdiansættelsesregler. Dog tillades der afvigelser fra dette princip i undtagelsestilfælde. Oplysning herom skal angives i noterne og behørigt begrundes. Såfremt en sådan afvigelse er blevet bragt i anvendelse, konsolideres de elementer, der er blevet værdiansat på anden måde, først efter at være blevet værdiansat i henhold til de værdiansættelsesregler, som koncernens herskende virksomhed har anvendt.

De vanskeligheder af praktisk art, som en ny værdiansættelse i overensstemmelse med de kriterier, der følges af den herskende virksomhed kan afstedkomme, når disse afvigelser anvendes, er ikke et tilstrækkeligt stærkt argument til at retfærdiggøre, at der stadig anvendes en anden værdiansættelse, som er udført tidligere. Dette ville således medføre en risiko for modstridende værdiansættelser af de konsoliderede elementer til skade for koncernregnskabet's klarhed.

66. Endelig må man i denne sammenhæng tage bestemmelsen i direktivets artikel 21 i betragtning. Denne artikel giver medlemsstaterne mulighed for at tillade, at oplysningerne i noterne om virksomhederne gives i form af en fortegnelse, der henlægges i overensstemmelse med artikel 3, stk. 1 og 2, i direktiv 68/151/EØF af 9. marts 1968. I dette tilfælde skal oplysning herom gives i noterne.

67. Det ændrede forslag til fjerde direktiv (artikel 49 og 50) indeholder visse lettelser for revision og offentliggørelse af årsregnskabet for anpartsselskaber. De samme kriterier skal i henhold til artikel 23, stk. 2, og artikel 24, stk. 2, i det syvende direktiv også gælde for revision og offentliggørelse af koncernregnskabet.

Denne ligebehandling må sikkert hilses velkommen, men der må dog henvises til, at Parlamentet i sin beslutning om det fjerde direktiv af 16.11.1972 (1) er gået ind for en forhøjelse af disse kriterier til det 2 1/2 dobbelte. Disse overvejelser gælder i ikke mindre grad for det syvende direktiv om koncernregnskaber. Ellers ville netop mindre og mellemstore virksomheder blive belastet med for store og bekostelige udgifter.

(1) EFT nr. C 129 af 11.12.1972

IV KONKLUSION

68. Dette forslag til direktiv sigter på at indføre fællesskabsbestemmelser vedrørende koncernregnskaber. Derved udgør det et uundværligt supplement til det fjerde direktiv om årsregnskab og forfølger det mål at sikre sammenlignelighed mellem koncernregnskaber inden for Fællesskabet, samt en vis overensstemmelse mellem oplysningerne i disse regnskaber. På denne måde beskyttes aktionærer, arbejdstagere og tredjemands interesser. Desuden vil selskabernes fri etableringsret blive lettet, og der vil blive skabt gunstige betingelser for et europæisk kapitalmarkeds funktion. Endelig vil de forskellige retlige krav, der er fastsat i de nationale lovgivninger vedrørende regnskabsaflæggelse blive ensrettet for at forhindre, at de kan fordreje konkurrencevilkårene for selskaber inden for Fællesskabet.

69. På baggrund af ovennævnte henstiller retsudvalget til Europa-Parlamentet, at det med forbehold af de foreslåede ændringer og de fremsatte betragtninger tiltræder forslaget fra Kommissionen.

70. Også økonomi- og valutaudvalget har afgivet en positiv udtalelse om dette forslag til direktiv.

Udtalelse fra økonomi- og valutaudvalget

Den 24. juli 1976 valgte økonomi- og valutaudvalget lord Ardwick til ordfører for udtalelsen.

Udvalget behandlede udkastet til udtalelse i sine møder den 24. september og den 3. december 1976. Udvalget vedtog enstemmigt udtalelsen den 3. december 1976.

Til stede var: Van der Hek, formand; Notenboom, næstformand, lord Ardwick, ordfører for udtalelsen, Artzinger, Hansen (som stedfortræder for Knud Nielsen), Hougardy, Mary Elaine Kellett-Bowman (som stedfortræder for Dykes), Lange, Leonardi, lord Murray of Gravesend (som stedfortræder for Thornley), Normanton, Springorum (som stedfortræder for Burgbacher) og Suck.

Det nye forslag er en logisk følge af det fjerde direktiv om samordning af de nationale lovgivninger om årsregnskab i selskaber med ansvarlig kapital og har til formål at udvide dette direktivs bestemmelser til også at omfatte koncerner samt at udvirke, at disse udarbejder konsoliderede koncernregnskaber: en årlig beretning bestående af den konsoliderede koncernbalance, den konsoliderede koncernresultatopgørelse og bemærkninger til koncernregnskabet.

a) Definition af en "koncern"

1. I Kommissionens forslag defineres en "koncern" på et økonomisk snarere end på et juridisk grundlag. Det hovedkriterium, der lægges til grund for afgørelsen om, hvorvidt der skal stilles krav om koncernregnskaber, er tilstedeværelsen af en fælles ledelse.

Det juridiske kriterium for definitionen af en afhængig koncernvirksomhed er den herskende virksomheds mulighed for at udøve juridisk kontrol som følge af, at den besidder en majoritet af kapitalen, en majoritet af aktierne eller retten til at udpege mere end halvdelen af medlemmerne i ledelsen.

En udelukkende juridisk definition af en "koncern" kunne vise sig at være klarere og lettere at praktisere. En sådan definition kunne også tænkes at inkludere selskaber, der ikke er omfattet af Kommissionens nuværende forslag til direktiv.

b) Regnskabernes overskuelighed

2. For øjeblikket kan selskaber, der tilhører den samme koncern - national eller transnational - offentliggøre separate regnskaber. Disse separate regnskaber kan tilsløre koncernens økonomiske stilling. Denne tilsløring sker som følge af, at de separate regnskaber gør det muligt at overføre aktiver fra et selskab til et andet eller at overgive patenter eller varer på betingelser, der umuligt at kontrollere.

En samordning af de nationale lovgivninger om koncernregnskaber er derfor nødvendig til supplerung af det fjerde direktiv og for at nå det mål at gøre de oplysninger sammenlignelige og ensartede, som selskaber, nationale eller transnationale koncerner inden for Fællesskabet skal offentliggøre.

Ved at gøre forelæggelsen af samlede koncernregnskaber obligatorisk, dvs. ved at stille krav om, at alle koncernvirksomhedernes årsregnskaber konsolideres, vil man opnå en vis afklaring. Direktivet indeholder visse principper for konsolideringen af regnskaber for at sikre, at regnskaberne for nationale eller multinationale koncerner konsolideres på et ensartet grundlag i hele Fællesskabet. Disse bestemmelser vil medvirke til at sikre, at Fællesskabets konkurrenceregler kan anvendes effektivt. Men der vil være meget tilbage at gøre, navnlig i forbindelse med en standardisering af posteringerne og regnskabernes opstilling.

Udvalget er ligeledes af den opfattelse, at offentliggørelsen af nationale og transnationale koncerners regnskaber vil være af værdi for de ansatte, aktionærerne og for tredjemænd og er et skridt henimod et ensartet kapitalmarked i Fællesskabet.

3. Udvalget har ved flere lejligheder drøftet problemerne ved fastsættelsen af interne koncernpriser - navnlig inden for oliesektoren. Denne mekanisme gør det muligt for visse selskaber at undgå beskatning af det fulde overskud, der indtjenes i et land, ved at fastsætte en urealistisk høj pris for råmaterialer, der overføres fra et andet selskab inden for koncernen, der opererer i et land, hvor beskatningen er lavere.

Udvalgets medlemmer har ofte fremhævet behovet for fuldstændige oplysninger, således at de selskaber, der virker på internationalt plan, kan underkastes kontrol i de lande, hvor de opererer. Kommissionens forslag til et syvende direktiv imødekommer dette behov og er på linje med de bestræbelser, der gøres på internationalt plan for at opnå en sådan kontrol.

Alle selskaber med hovedsæde i Fællesskabet, som virker på internationalt plan, skal i deres koncernregnskaber oplyse resultaterne fra alle deres tilknyttede selskaber - også fra de selskaber, der virker uden for Fællesskabet. Det skal imidlertid bemærkes, at selskaber med hovedsæde uden for EØF, som virker på internationalt plan, kun skal udarbejde konsoliderede regnskaber for de af deres tilknyttede selskaber, der opererer inden for Fællesskabet. Man må håbe, at disse selskaber vil indse, at det i længden tjener deres egen fordel at overholde de normer, der pålægges selskaber i Fællesskabet. Da Fællesskabets juridiske kontrol med de multinationale selskaber, der har hovedsæde uden for Fællesskabet er begrænset, er det så meget mere nødvendigt, at Kommissionen bruger al sin politiske indflydelse for at få disse koncerner underkastet en international kontrol. Adskillige af udvalgets medlemmer har gentagne gange beklaget, at der i alt for mange tilfælde ikke findes nogen international myndighed med adgang til oplysninger om visse foretagenders virksomhed, herunder ganske særligt om foretagender i statshandelslande.

c) Direktivets anvendelse

4. Endelig vil udvalget understrege betydningen af, at bestemmelserne i forslaget til direktiv bliver anvendt effektivt af medlemsstaterne. Forslaget er imidlertid for vagt med hensyn til straf i tilfælde af overtrædelser. F.eks. hedder det i artikel 23, stk. 2, litra b) kun, at "medlemsstaterne indfører i deres lovgivning hensigtsmæssige sanktioner for tilfælde, hvor koncernregnskab og koncernberetning ikke er udarbejdet i overensstemmelse med forskrifterne i dette direktiv".

d) Konklusioner

5. Økonomi- og valutaudvalget, der tager i betragtning, at forslaget til et syvende direktiv

- medfører øget fællesskabskontrol og således offentlig kontrol med selskaber, der opererer på nationalt eller internationalt plan,
- yder de interesser, som aktionærer, ansatte og tredjemand har, et mindstemål af beskyttelse,
- gør det lettere for selskaberne at udøve deres etableringsret og bidrager til at skabe betingelser for oprettelsen af et europæisk kapitalmarked,

1. tiltræder dette forslag,

2. kræver ikke desto mindre, at bestemmelserne bliver anvendt effektivt, og beklager, at teksten i denne henseende ikke er tilstrækkeligt præcis.

Luxembourg
P.O.B. 1601